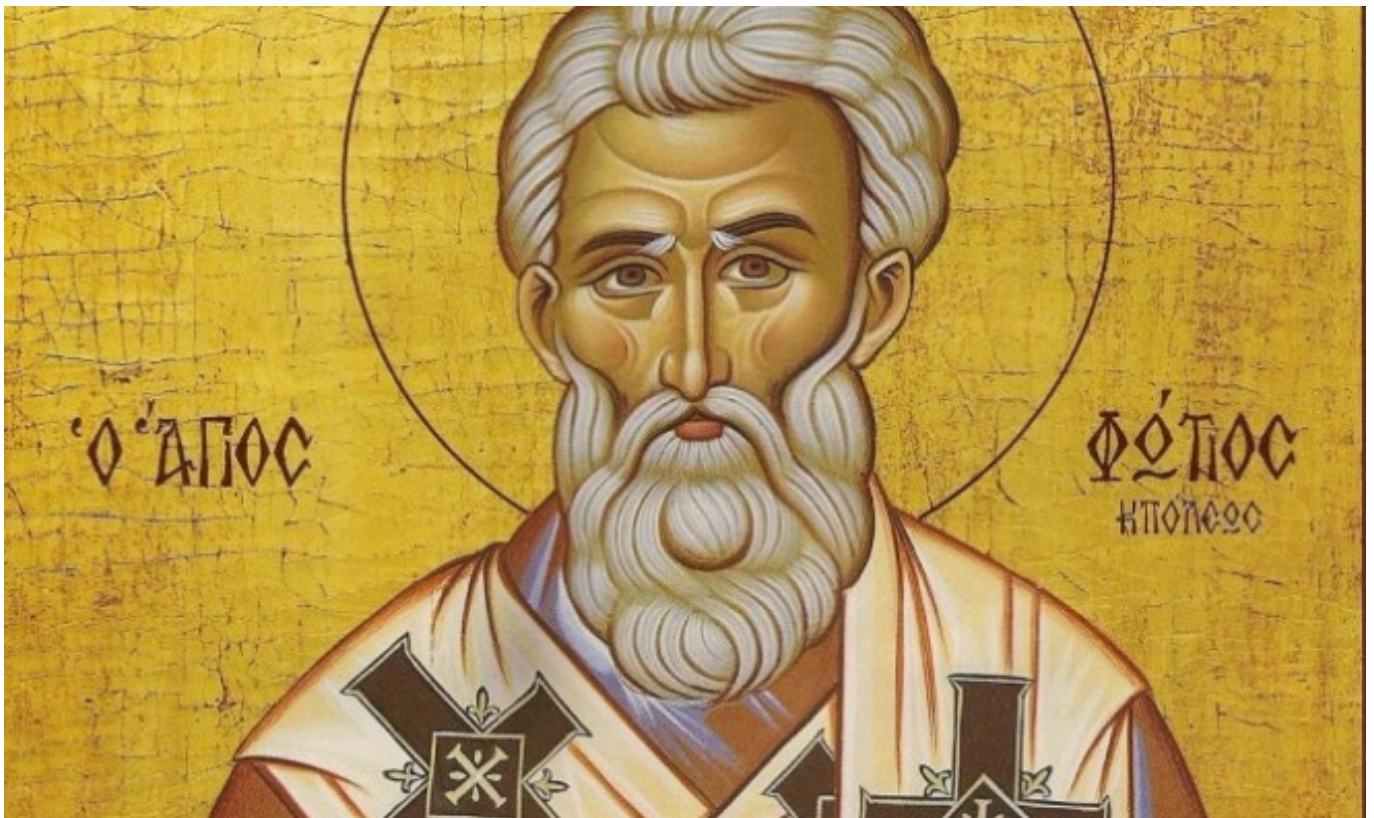

Ὁ Μέγας Φώτιος ὡς γνώμονας χρηστῆς διοίκησης [Πρὸς ὑποψηφίους γιὰ τὸ "ἄθλημα τῆς πόλης"]

Γράφει ὁ Φώτιος Μιχαήλ

Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φώτιος, ὁ επονομαζόμενος καὶ Μέγας

Τὸ «ἄθλημα τῆς πόλης», δηλαδή ἡ ὑπεύθυνη καὶ σοβαρὴ ἐνασχόληση μὲ τὰ κοινά, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀνθρώπους χαρισματούχους καὶ ἀξιόπιστους.

Τὸ ἐρώτημα εἶναι: Ποῦ θὰ ψάξουμε νὰ βροῦμε αὐτὰ τὰ πρόσωπα καὶ μὲ ποιά κριτήρια ἀναζήτησης; Μὲ ποιὸ μέτρο;

Τὸ μέτρο, πού μετράει μὲ ἀκρίβεια τὸ μπόϊ μας τὸ πολιτικό, θὰ ἐπιχειρήσουμε νὰ τὸ δανειστοῦμε ἀπὸ μιά κορυφαία μορφή τῆς Βυζαντινῆς Ἀναγέννησης, τὸν Μέγα Φώτιο.

Σέ παραινετικὴ του ἐπιστολή, πού ἀπευθύνεται, τὸν Μάιο του 861, πρὸς τὸν τότε νεοφώτιστο χριστιανὸ ἄρχοντα τῆς Βουλγαρίας Βόγορι-Μιχαήλ, ὑποδεικνύει ὅλες τίς ἀναγκαῖες προϋποθέσεις χρηστῆς καὶ ἐπιτυχημένης διοίκησης.

Ἡ παρουσίαση ὁλόκληρης τῆς ἐπιστολῆς, γιά λόγους πρακτικούς, δέν εἶναι ἐφικτή, γι' αὐτό καί θά περιοριστοῦμε μόνον σέ μιὰ σύντομη ἀλλά ἀρκούντως σαφὴ καὶ διαφωτιστικὴ ἀναφορά.

Γράφει λοιπόν ὁ Ἅγιος καὶ Μέγας διδάσκαλος τῆς οἰκουμένης Φώτιος:

1ον). «Ὁ τῶν ἀρχόντων τρόπος νόμος γίνεται τοῖς ὑπὸ χεῖρα».

Τό ἥθος τῶν ἀρχόντων γίνεται νόμος γιά τόν ἀπλό λαό. Πρῶτοι καὶ κύριοι ὑπεύθυνοι γιά τὴν φαυλότητα (ἢ τὴν σπουδαιότητα) μιᾶς χώρας εἶναι οἱ ἄρχοντές της, πού ἀποτελοῦν "ὑπογραμμόν καὶ παράδειγμα". Φαῦλοι ἄρχοντες διαπλάθουν φαύλους πολῖτες.

2ον). «Οἱ περὶ τόν ἄρχοντα φαῦλοι καὶ τόν ἐκείνου συνδιαβάλλουσι τρόπον».

Στόν ἐκφauλισμό τῶν ἀρχόντων (καὶ συνακόλουθα τοῦ λαοῦ) συμβάλλει τὰ μέγιστα τό "περιβάλλον" τους.

3ον). «Ὅταν τις ἄρχῃ ἑαυτοῦ, τότε νομιζέτω καὶ τῶν ὑπηκόων ἄρχειν ἀληθῶς».

Ὅταν ὁ ἄρχων ἄρχει στόν ἑαυτό του (καὶ στό περιβάλλον του), τότε ἄρχει πραγματικά καὶ στόν λαό.

4ον). «Κτῶ τοίνυν φίλους μὴ τοὺς φαύλους, ἀλλὰ τοὺς ἀρίστους».

Κάνε, λοιπόν, φίλους, ὄχι τοὺς φαύλους, ἀλλὰ τοὺς πιό καλούς.

5ον). «Μὴ ζῆτει δέ παρὰ φίλων ἀκούειν τὰ ἡδέα, ἀλλὰ τὰ ἀληθῆ μᾶλλον. Διό μέγιστον ἡγοῦ φίλους κολάκων διαφέρειν».

Μὴ ζητᾶς ἀπὸ τοὺς φίλους νὰ ἀκοῦς ὅ, τι σέ εὐχαριστεῖ, ἀλλὰ τὴν ἀλήθεια. Ἄλλο πρᾶγμα οἱ φίλοι καὶ ἄλλο οἱ κόλακες.

6ον). «Πολλαχόθεν δεῖ τόν ἄρχοντα θηρεύειν τῶν ὑπηκόων τὰς γνώμας, καὶ οὕτω κοινωνοῖς χρῆσθαι φιλίας καὶ ἀρχῆς καὶ βουλευμάτων».

Στίς ἀποφάσεις γιά τὴν εὐδαιμονία τῶν πολιτῶν ἀνάγκη νὰ ζητᾶς τὴν γνώμη τους, ὥστε νὰ τοὺς κάνεις μετόχους καὶ φιλίας καὶ ἀρχῆς καὶ ἀποφάσεων.

7ον). «Ἀρχοντας μέν τινες ἔφησαν ἀρετὴν ἐκ μικρᾶς μεγάλην πόλιν ποιῆσαι· ἐγὼ δέ μᾶλλον ἂν φαίην τὸ ἐκ φαύλης σπουδαίαν παρασκευάσαι».

Λένε πὼς ἄξιος ἄρχοντας εἶναι ὅποιος κάνει μεγάλη μιὰ μικρὴ χώρα. Ἐγὼ ὅμως λέω πὼς ἀκόμα σημαντικότερο εἶναι ἂν κατορθώσει νὰ κάνει σπουδαία μιὰ πολιτεία φαύλη.

8ον). «Τὰς μετὰ σφοδρότητος ὑποσχέσεις εὐλαβεῖσθαι χρή».

Πρέπει νὰ προσέχεις τίς ὑπερβολικὲς ὑποσχέσεις.

9ον). «Χρυσὸς ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα στρέφει. Ἄχρηστον καὶ νομίζων καὶ πᾶσιν ἐπιδεικνύς τόν τοῖς φιλοῦσιν ἰσχυρόν ἐπίβουλον, χρυσόν».

Τό χρυσάφι ἀνατρέπει τὰ πάντα στοὺς ἀνθρώπους. Νὰ θεωρεῖς ἄχρηστον τόν χρυσό, πού εἶναι φοβερὴ παγίδα ὅσων τόν ἀγαποῦν, καὶ νὰ τὸ δείχνεις σέ ὅλους.

10ον). «Ὅσῳ δέ τις προέχει τῇ ἀρχῇ, τοσούτῳ χρεωστεῖ πρωτεύειν καί τῇ ἀρετῇ».

Ὅσο **πιό** μεγάλη ἐξουσία ἀποκτᾷ κάποιος, τόσο **πιό** πολύ ὀφείλει νά διακρίνεται καί στήν ἀρετή.

Στήν τοπική αὐτοδιοίκηση, ἀλλά καί στήν κεντρική πολιτική σκηνή τῆς Πατρίδας μας, ὑπάρχουν ἄραγε ἱκανοί καί πρόθυμοι ἄνθρωποι, νά βάλουν σέ ἐφαρμογή τίς πολύτιμες αὐτές παραινέσεις τοῦ Μεγάλου Φωτίου;

Προσωπικῶς ἐκτιμῶ πῶς ὑπάρχουνε, καί μάλιστα πολλοί. Ἀπλῶς ἡ φανέρωσή τους θά ἔρθει στήν ὥρα, πού θά τό ἀξιζοῦμε: Ὄταν δηλαδή, ὡς λαός, πάψουμε νά μεμψιμοιροῦμε καί πάρουμε ἐπιτέλους τήν ἀπόφαση, νά ἀγωνιστοῦμε γενναῖα ἔχοντας γιά παράδειγμα τούς δικούς μας Δασκάλους, τούς δικούς μας Ἡρώες καί τούς δικούς μας Ἁγίους.

Τά ξένα πρότυπα, δυστυχῶς, ἀποδείχθηκαν ὀλέθρια γιά τό Γένος μας. Φαίνεται πῶς εἶναι καιρός, νά ξαναγυρίσουμε στίς ρίζες μας· νά ἐπιστρέψουμε καί πάλι στίς ἀξίες καί τά ἰδανικά τοῦ δικοῦ μας Τρόπου. Διότι ἐκεῖ μονάχα θά ξαναβροῦμε τίς δυνάμεις καί τό κουράγιο, πού τώρα χρειαζόμαστε.

Σημείωση:

Τά παρατεθέντα ἀποσπάσματα τῆς ἐπιστολῆς καί ἡ νεοελληνική τους ἀπόδοση προέρχονται ἀπό τό βιβλίο, τῶν ἐκδόσεων ΑΡΜΟΣ, μέ τίτλο "Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως- Ο ΗΓΕΜΩΝ".

11.06.2015

Πηγή: www.antibaro.gr/